

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยกระบวนการการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมทางการเมืองของกะเหรี่ยงตำบลแก่นมะกรูด อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี ผู้วิจัยได้สรุปผลวิจัย การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย มี 2 ประการ ได้แก่

1.1.1 ศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมทางการเมืองของชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงตำบลแก่นมะกรูด อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี

1.1.2 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมทางการเมืองของชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยง ตำบลแก่นมะกรูด กับการเมืองในระบบประชาธิปไตย

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ ชาวกะเหรี่ยงตำบลแก่นมะกรูด ตำบลแก่นมะกรูด อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ การสัมภาษณ์ กลุ่มผู้นำชุมชนและตัวแทนราษฎรอย่างละเอียดย จำนวน 12 คน กับการสังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วมของตัวอยู่วิจัยเอง ตั้งแต่ด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง และการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมทางการเมืองและความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมทางการเมืองของกะเหรี่ยงตำบลแก่นมะกรูดกับระบอบประชาธิปไตย ได้เก็บรวบรวมข้อมูลสอบถามผู้นำชุมชนอย่างละเอียด ช่วงเดือน มกราคม-เมษายน พ.ศ. 2555

1.3 ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1.3.1 ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมทางการเมืองของกะเหรี่ยงตำบลแก่นมะกรูด

จากการสัมภาษณ์และสังเกตการแบบมีส่วนร่วมจากกลุ่มผู้นำชุมชน ทั้งทางด้านส่วนบุคคล สังคม เศรษฐกิจ และการเมือง พบว่าปัจจัยที่ทำให้วัฒนธรรมทางการเมืองของกะเหรี่ยง

แก่นมะกรูดเปลี่ยนแปลงมากที่สุดคือ ระบบราชการที่เข้ามามีบทบาททำให้วัฒนธรรมทางการเมืองของกะเหรี่ยงเปลี่ยนไป

สรุปปัจจัยด้านบุคคล “นายอ้วน คลองวะ” กำนันตำบลแก่นมะกรูด ได้กล่าวว่า ปัจจุบันชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยง ตำบลแก่นมะกรูดรุ่นใหม่เริ่มมีการศึกษาในระดับสูงมากขึ้นกว่าอดีตที่ผ่านมา และมีการขยับขยายออกจากพื้นที่มากขึ้น ปกติชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยง ตำบลแก่นมะกรูดรุ่นเก่าจะไม่ออกจากพื้นที่ ชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงรุ่นใหม่ได้เข้ามาศึกษาในตัวเมืองเสียเป็นส่วนใหญ่ ตั้งแต่มัธยมปลายจนถึงระดับปริญญา เช่น จังหวัดนครสวรรค์ นครปฐม กรุงเทพฯ ทำให้เยาวชนชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงรุ่นใหม่ ต้องปรับตัวให้เข้ากับระบบการศึกษาสมัยใหม่ในเมืองใหญ่ จากเดิมที่อยู่กับธรรมชาติป่าเขาใช้ชีวิตแบบเรียบง่ายไม่มีการแข่งขัน

“ผู้วิจัย” ได้สอบถามเด็กรุ่นใหม่ที่เขาไปศึกษาระดับปริญญาตรี ได้รับคำตอบจากเด็กชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงรุ่นใหม่ว่า ปัจจุบัน โลกได้พัฒนาไปมาก ชาวกะเหรี่ยงจะอยู่กับที่คงไม่ได้จะต้องพัฒนาตามโลก

“การศึกษาเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญที่สุดประการหนึ่งของการพัฒนาทั้งด้านส่วนตัวและพัฒนาทุก ๆ อย่าง ปัจจุบันไม่ว่าสังคมไหนจะต้องทันโลกทันคนจึงจะอยู่รอดได้ ต้องปรับตัวให้ได้ การศึกษาในปัจจุบันเป็นสิ่งสำคัญที่สุดของการพัฒนาในทุกเรื่อง ชาวกะเหรี่ยงพยายามให้การสนับสนุนพวกลูก ๆ ให้ได้รับการศึกษาในระดับสูง ถ้าลูก ๆ มีกำลังพอที่จะศึกษาในระดับปริญญาโท, ปริญญาเอก พ่อแม่ก็จะยอมทำงานหนักเพื่อให้ลูก ๆ ศึกษาในระดับสูงสุด แต่ลูก ๆ จะเอาหรือเปล่า เพราะวัฒนธรรมของการศึกษาทำให้คนเราเปลี่ยนแนวคิดเปลี่ยนอะไรต่าง ๆ ไปในทางที่ดี ผมว่าการศึกษาเป็นปัจจัยที่แทบจะสำคัญที่สุด ปัจจุบันกะเหรี่ยงบ้านเราเปลี่ยนไปมาก โดยเฉพาะเด็กรุ่นใหม่ คงจะเป็นอนาคตและเป็นกำลังของการพัฒนาทั้งทางด้านความเป็นอยู่ สังคม เศรษฐกิจ และการเมือง เพื่อความกินดีอยู่ดีอย่างยั่งยืน โลกปัจจุบันเปลี่ยนไปมากเราจะอยู่อย่างไร สังคม เศรษฐกิจ การเมือง ที่เข้ามามีบทบาทต่อความเป็นอยู่ของกะเหรี่ยงแก่นมะกรูด เราจะปรับตัวอย่างไรให้เอาตัวรอดให้ได้ และรักษาความเป็นกะเหรี่ยงให้คงอยู่ให้กับลูกหลานของเราสืบไป”(อ้วน คลองวะ สัมภาษณ์ 2555)

ที่เป็นคำตอบของกำนันที่ผู้วิจัยได้สอบถามรู้สึกประทับใจและจับใจ ปกติท่านกำนันแก่นมะกรูดก็เป็นคนรุ่นเก่าการศึกษาแค่อ่านออกเขียนได้เท่านั้น แต่ท่านเป็นคนทันสมัยทันโลกทันคนมองเห็นไกลในแนวทางของการพัฒนาในทุกเรื่อง เพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมของกะเหรี่ยงตำบลแก่นมะกรูด และมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมทางการเมืองของตำบลแก่นมะกรูด

สรุปปัจจัยด้านสังคม สังคมเก่าของกะเหรี่ยงแก่นมะกรูดเป็นสังคมเกษตรกรรมเพื่อยังชีพ ปลูกข้าวไร่ และเป็นสังคมแบบจะปัดตัวเอง และใช้ชีวิตแบบเรียบง่าย สันโดษ และรักความสงบ ตรงกับหลักธรรมทางพุทธศาสนา กะเหรี่ยงโดยทั่ว ๆ ไปไม่ชอบออกจากพื้นที่ซึ่งเป็นป่าเขา กะเหรี่ยงแก่นมะกรูดก็เช่นกัน

ในปัจจุบันชาวไทยเชื้อชาติกะเหรี่ยง ตำบลแก่นมะกรูดต้องปรับตัวเองปรับสังคมจากปัจจัยหลาย ๆ ด้าน โดยเฉพาะปัจจัยจากระบบราชการ เป็นปัจจัยหนึ่งที่เข้ามาปรับความเป็นอยู่ของชาวไทยเชื้อชาติกะเหรี่ยง ทางภาครัฐจึงมีส่วนในการพัฒนาสังคมของชาวไทยเชื้อชาติกะเหรี่ยง ตำบลแก่นมะกรูด ได้ให้การช่วยเหลือแทบจะทุกเรื่อง โดยเฉพาะระบบการเมืองของรัฐได้เข้ามามีส่วนในการพัฒนาสังคมของชาวไทยเชื้อชาติกะเหรี่ยงเป็นอย่างมาก ตัวผู้วิจัยได้สอบถามจากหลายๆ ฝ่ายได้รับคำตอบเหมือนกันคือ ระบบราชการทำให้ชีวิตของชาวไทยเชื้อชาติกะเหรี่ยง ตำบลแก่นมะกรูดดีขึ้น ทางราชการได้เข้ามาดูแลเอาใจใส่ต่อความเป็นอยู่

ส่วนสังคมใหม่ของชาวไทยเชื้อชาติกะเหรี่ยง ตำบลแก่นมะกรูดคือ เด็กรุ่นใหม่ถือได้ว่าเป็นกำลังสำคัญของการพัฒนา โดยเฉพาะทางการเมือง ปัจจุบันเด็กกะเหรี่ยงรุ่นใหม่ได้เข้ามามีบทบาทในการทำหน้าที่ในการดูแลรักษาการศึกษาทางการเมือง เช่น ได้เข้าไปดูแลเรื่องของการเลือกตั้งในทุกระดับตั้งแต่ระดับท้องถิ่นและระดับชาติของตำบลแก่นมะกรูด ในอดีตการดูแลการเลือกตั้งทางราชการต้องนำบุคคลมาจากภายนอกตำบลแก่นมะกรูดเข้ามาทำหน้าที่ในการดูแลความเรียบร้อย ปัจจุบันอาศัยเด็กรุ่นใหม่จากตำบลแก่นมะกรูดดูแลการเลือกตั้งและความสงบเรียบร้อย และมีการทำหน้าที่ในการตรวจสอบการทำหน้าที่ของนักการเมืองระดับท้องถิ่น และเสนอแนวคิดด้านต่าง ๆ ของการพัฒนาตำบลแก่นมะกรูด เด็กรุ่นใหม่ของตำบลแก่นมะกรูดเป็นปัจจัยหลักในการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมทางการเมืองไปในทางที่ดี เข้มแข็ง มีคุณภาพและพัฒนาอันยั่งยืน

สรุปปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ชาวกะเหรี่ยงแก่นมะกรูดอาศัยเกษตรกรรมเป็นปัจจัยหลักทางเศรษฐกิจ จากอดีตอาศัยเกษตรกรรมแบบพอเพียงเพื่อความเป็นอยู่ ปัจจุบันมาเป็นเกษตรกรรมแบบตลาดทุนนิยมสมัยใหม่ การปลูกพืชต้องอาศัยพื้นที่มาก ลงทุนมาก และต้องอาศัยเครื่องทุ่นแรง ผู้วิจัยได้สอบถามผู้นำชุมชนหลาย ๆ ท่านได้รับคำตอบคล้าย ๆ กัน ท่านตอบว่า การปลูกพืชเพื่อตลาดมีผลกระทบมากมายมหาศาล ผลกระทบทั้งชุมชนและสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ

ผลกระทบของชุมชน เมื่อมีการปลูกพืชเพื่อตลาดจำเป็นต้องใช้พื้นที่มาก ชาวบ้านบางท่านที่ไม่เคยพบกติกของรัฐได้มีการรุกพื้นที่ป่าสงวนเพื่อทำการเกษตร โดยเฉพาะการปลูกมัน ข้าวโพด จำเป็นต้องอาศัยพื้นที่มาก และต้องอาศัยพื้นที่ใหม่ที่มีความสมบูรณ์เพื่อผลิตจึงได้มีการรุกป่าสงวนเป็นวงกว้าง จึงทำให้เกิดปัญหาต่อชุมชนและเป็นปัญหากับทางราชการ เพราะการรุกป่าสงวน

ผิดกฎหมาย ตัวผู้นำชุมชน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลป่าไม่สามารถทำอะไรได้มากนัก จึงเป็นปัญหาของชุมชนและมีผลกระทบต่อส่วนรวมทั้งชุมชน

ผลกระทบต่อคนและสภาพแวดล้อมในพื้นที่ การปลูกพืชเพื่อตลาดต้องอาศัยยาปราบศัตรูพืช ยาฆ่าหญ้า อะไรต่าง ๆ มากมาย และปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช ยาฆ่าหญ้า มีผลกระทบต่อผู้ใช้และสภาพแวดล้อมอย่างมาก ยาพวกนี้เป็นยาชนิดดูดซึม มันจะเข้าสู่ร่างกายได้ง่ายที่สุด ตามผิวหนัง หู ตา จมูก โดยเฉพาะตัวผู้ใช้นั้นรับไปเต็ม ๆ โดยไม่รู้ตัว ยาฆ่าหญ้าหรือยาฆ่าแมลงมันเปรียบเสมือนระเบิดเวลา รอเวลาจะระเบิดเมื่อใช้ไปบ่อย ๆ และนาน ๆ ไป มันจะทำให้ตัวผู้ใช้ ปวดกระดูก ปวดข้อ ปวดหัว ปวดท้อง โดยหาสาเหตุไม่ได้ เพราะยาพวกนี้ได้เข้าไปอยู่ในเส้นเลือด ชาวกระเหรี่ยงแก่นมะกรูด โดยเฉพาะว่าเป็นผู้ชายเกือบร้อยทั้งร้อยได้รับผลกระทบจากการใช้ยาพวกนี้ และมีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม เช่น แหล่งน้ำกินน้ำใช้ ชาวกระเหรี่ยงแก่นมะกรูดอาศัยแหล่งน้ำจากธรรมชาติ คือ ลำห้วยน้อยใหญ่ไหลมารวมเป็นลำห้วยใหญ่ ซึ่งจะมีน้ำไหลตลอดปีเพราะมีสภาพป่าสมบูรณ์อยู่ ลำห้วยที่ชาวบ้านแก่นมะกรูดใช้บริโภคอยู่คือ ลำห้วยแม่ตีน้อย ซึ่งเป็นต้นน้ำของลำห้วยขาแข้ง ลำห้วยแม่ตีน้อยไหลสู่ป่าใหญ่มรดกโลกทางธรรมชาติไปรวมกับแม่ตีใหญ่ ซึ่งไหลมาจากอำเภอลานสัก แม่ตีใหญ่ไหลไปรวมกับห้วยขาแข้ง ซึ่งไหลมาจากเขตจังหวัดตาก นครสวรรค์ และกำแพงเพชร และไหลลงสู่เขื่อนศรีนครินทร์ จังหวัดกาญจนบุรี

การใช้ยาจึงมีผลกระทบที่ทำลายสุขภาพทั้งคนและสภาพแวดล้อม ซึ่งเป็นวงกว้าง ตัวผู้วิจัยบางครั้งเดินเข้าหมู่บ้าน บางครั้งได้กลิ่นยาฆ่าหญ้า หายใจแทบไม่ออก มันเหม็นและอันตรายต่อระบบทางเดินหายใจ และถ้าฉีดยาใหม่ ๆ ถ้าเกิดมีฝนตกลงมาพวกยาฆ่าหญ้าจะไหลตามน้ำลงลำห้วย ชาวบ้านแก่นมะกรูดทั้งหมู่บ้านต้องอาศัยน้ำจากลำห้วย ผลกระทบจากน้ำที่มียาฆ่าหญ้าเจือปนอยู่ จะไปทำลายสุขภาพของชาวบ้านโดยไม่รู้ตัวและทำลายระบบนิเวศทางธรรมชาติ เช่น หอย ปู ปลา ที่อาศัยอยู่ในลำห้วยตาย เหตุการณ์แบบนี้เกิดซ้ำแล้วซ้ำเล่าไม่รู้จบสิ้น ตราบใดชาวบ้านยังปลูกพืชเพื่อตลาด เพราะยาเป็นตัวกำหนดผลผลิตของชาวบ้าน

การปลูกพืชเพื่อตลาดมีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ กระเหรี่ยงแก่นมะกรูดแทบทุกครัวเรือนเป็นหนี้รายวัน เพราะการปลูกพืชเพื่อตลาดต้องอาศัยเครื่องทุ่นแรง เช่น รถไถ เครื่องสีข้าว โปด รถหกล้อ รถกระบะ นายทุนในตัวเมืองได้ให้การสนับสนุนเงินทุนโดยการกู้ยืมในระบบในการซื้อเครื่องทุ่นแรง เพื่ออำนวยความสะดวก ตรงนี้เป็นปัจจัยหลักที่ทำให้กระเหรี่ยงแก่นมะกรูดเป็นหนี้กันทั้งหมู่บ้าน การจ่ายพวกนายทุนให้กระเหรี่ยงแก่นมะกรูดจ่ายในรูปแบบของผลผลิตแต่ละปี บางปีก็พอได้ใช้หนี้ บางปีถ้าเกิดแล้งผลผลิตไม่ได้ก็เป็นหนี้เพิ่มขึ้นโดยธรรมชาติ ผู้วิจัยสอบถามชาวบ้านแทบทุกคนที่ปลูกมันและข้าว โปด ส่วนใหญ่แล้วถ้ามาคำนวณรายได้แล้วไม่คุ้ม คนที่ได้คือนายทุนชาวบ้านทำฟรีแถมเป็นหนี้อีก

สรุปแล้วการปลูกพืชแบบตลาดทำให้กะเหรี่ยงแก่นมะกรูดลำบากและเป็นหนี้สินตัว และจะเป็นหนี้ในลักษณะนี้อีกนานเท่าไร และผลกระทบที่ได้รับจากการใช้ยาฆ่าแมลง ยาฆ่าหญ้า ทำให้กะเหรี่ยงแก่นมะกรูดได้รับความทุกข์ทรมานและต้องทนทรมานจากยาและต้องทนทุกข์ทรมานจากการเป็นหนี้ไปอีกนานเท่าไร ซึ่งบทสรุปนี้คงจะต้องเฝ้าดูไปอีกหลายปี เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขและเป็นแนวทางของการวิจัยต่อไป

สรุปปัจจัยทางการเมือง การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมทางการเมืองของกะเหรี่ยงตำบลแก่นมะกรูด อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี ปัจจัยที่มีส่วนในการเปลี่ยนแปลงคือ ระบบราชการ ซึ่งเป็นกลไกการทำงานของรัฐบาลเป็นส่วนที่ทำให้วัฒนธรรมทางการเมืองของกะเหรี่ยงเปลี่ยน และอีกส่วนหนึ่งคือ ระบบการเลือกตั้งทั้งระดับท้องถิ่นและระดับชาติ เพราะทุกครั้งที่มีการเลือกตั้งในทุกระดับทางหน่วยงานของรัฐได้เข้ามาให้ความรู้ในการเลือกตั้งต่อชุมชนชาวกะเหรี่ยง ทั้งในเรื่องสิทธิและหน้าที่ของการเลือกตั้งและความสำคัญของการเลือกตั้งในทุกระดับ ตรงนี้เป็นปัจจัยหลักที่ทำให้กะเหรี่ยงแก่นมะกรูดเข้าใจการเมืองและการเลือกตั้งและสิทธิของตนในการทำหน้าที่ของการมีส่วนร่วมในระบบประชาธิปไตย ซึ่งเป็นหัวใจของการพัฒนาแบบมีส่วนร่วมของชุมชน

ชาวกะเหรี่ยงโดยปกติไม่ชอบการเป็นผู้นำ ชอบที่จะเป็นผู้ตามและไม่ค่อยจะมีความคิดริเริ่มในการพัฒนาทั้งทางด้านการเมือง เพราะเขามีความคิดว่าเรื่องของการเมืองเป็นเรื่องของผู้นำเป็นเรื่องของส่วนราชการ หรือเป็นเรื่องของรัฐ ตัวเองมีส่วนที่จะต้องปฏิบัติตามเท่านั้น กะเหรี่ยงรุ่นเก่าจะคิดแบบนี้ ส่วนกะเหรี่ยงรุ่นใหม่ที่ได้รับการศึกษาเริ่มปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เพราะคิดว่าการเมืองเป็นเรื่องของคนทุกคนที่จะต้องมีส่วนร่วม โดยเฉพาะการเมืองระดับท้องถิ่นเป็นกฎหมายที่บังคับให้ชุมชนบริหารพัฒนาอะไรต่าง ๆ ด้วยตัวเอง ตรงนี้เป็นปัจจัยที่ทำให้ชุมชนกะเหรี่ยงแก่นมะกรูดได้เข้าใจความสำคัญของการเมืองท้องถิ่นในการจัดการปัญหาของตนเอง และปัญหาต่าง ๆ ของชุมชน ในปัจจุบันชาวกะเหรี่ยงแก่นมะกรูดเริ่มแก้ปัญหาได้ในระดับหนึ่ง โดยมีหน่วยงานของภาครัฐคอยเป็นที่ปรึกษาคอยให้คำแนะนำและการสนับสนุนอยู่เบื้องหลัง ทั้งด้านการเมืองระดับท้องถิ่นและระดับชาติ เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาตามแนวทางประชาธิปไตยต่อไป

สรุปปัจจัยหลักที่สำคัญของการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมทางการเมืองของตำบลแก่นมะกรูดคือ ระบบราชการซึ่งเป็นกลไกของรัฐที่ให้ความรู้และเปลี่ยนทัศนคติดั้งเดิมของกะเหรี่ยง และการเมืองการปกครองระดับท้องถิ่นเป็นปัจจัยอีกประการหนึ่งที่ทำให้กะเหรี่ยงแก่นมะกรูดเปลี่ยนแปลงทางการเมือง และเข้าใจการเมืองมากขึ้น ซึ่งเป็นผลดีต่อการพัฒนาระบบประชาธิปไตยซึ่งเป็นหัวใจของการพัฒนาของชุมชนทั่วประเทศ

2. อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถอภิปรายผลวิจัยการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมทางการเมืองของชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยง ตำบลแก่นมะกรูด อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี พบว่า

ข้อมูลจากการวิจัยที่ ตัวผู้วิจัยได้เข้าไปคลุกคลีอยู่ร่วมกับกะเหรี่ยงแก่นมะกรูดนานถึง 15 ปี จนเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต ได้เห็นวัฒนธรรม ความเป็นอยู่ สังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ของกะเหรี่ยงบ้านไร่ มีการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ดังนี้

2.1 ด้านสังคม สังคมชาวไทยเชื้อชาติกะเหรี่ยงโดยเฉพาะกะเหรี่ยงโปว์แก่นมะกรูดจะเหมือนกับกะเหรี่ยงโปว์กลุ่มอื่นหรือเปล่าไม่ทราบ ในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี กาญจนบุรี อุทัยธานี ตาก ซึ่งส่วนใหญ่เป็นกะเหรี่ยงโปว์เหมือนกัน กะเหรี่ยงแก่นมะกรูดเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมทางการเมืองแบบดั้งเดิมของตนและสังคมดั้งเดิม โดยเฉพาะได้กรุ่นใหม่ปัจจุบันอ่านเขียนภาษา กะเหรี่ยงไม่ได้เลยร้อยเปอร์เซ็นต์ และไม่ทราบรากเหง้าของตัวเอง เช่น ไม่ทราบว่าตัวเองเป็นกะเหรี่ยงเผ่าไหน และไม่ทราบว่ากะเหรี่ยงมีกี่เผ่าทุกคนเลยทั้งกะเหรี่ยงรุ่นเก่ารุ่นใหม่ ไม่ทราบที่มาของเผ่าตัวเอง ตัวผู้วิจัยพยายามสอบถามเรื่องประเพณีและวัฒนธรรมที่ละเอียดด้านต่าง ๆ ต่อชาวกะเหรี่ยงแก่นมะกรูด ไม่มีผู้ใดที่ทราบรายละเอียดและให้ความกระจ่างได้ รายละเอียดที่ผู้วิจัยได้ทราบอย่างกระจ่างแทบทุกกระเปาะนี้ของกะเหรี่ยงคือข้อมูลของ สมภพ ลาซโรจน์ นักวิจัย สังคมศาสตร์ สถาบันวิจัยชาวเขา กรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

และปัจจัยอีกประการหนึ่งที่ทำให้สังคมกะเหรี่ยงเปลี่ยนคือ ระบบราชการของรัฐได้เข้าไปวางกฎเกณฑ์ทางสังคมของกะเหรี่ยงว่าต้องเป็นอย่างไร ต้องเป็นอย่างไร สังคมกะเหรี่ยงมีความเป็นมายาวนานนับเป็นพัน ๆ ปี พอ ๆ กับสังคมไทย มีรูปแบบของกะเหรี่ยงเอง และเป็นสังคมที่มีรูปแบบแนวปฏิบัติอาศัยหลักธรรมทางพุทธศาสนาเป็นหลักและนับถือผีบรรพบุรุษ หลักสองประการนี้ได้ยึดหลักของการปกครองของรัฐแต่อย่างใด กะเหรี่ยงแก่นมะกรูดถึงจะไม่ทราบที่มาที่ไปของเผ่าก็จริง แต่ธรรมเนียมนิยม วัฒนธรรม ประเพณี ยังคงปฏิบัติอยู่แม้จะขาดไปบ้างแต่ยังคงรูปของกะเหรี่ยงให้เห็นอยู่ในสังคมของกะเหรี่ยง

2.2 ด้านเศรษฐกิจ ปัจจุบันกะเหรี่ยงแก่นมะกรูดได้ปลูกพืชเศรษฐกิจเพื่อตลาด เช่น ปลูกข้าวโพด ต้องอาศัยต้นทุนสูง ต้องดูแลตลาดการปลูกและใช้เวลานาน ปลูกได้ปีละครั้งเท่านั้น และเป็นพืชที่มีความเสี่ยงสูงมาก เพราะโอกาสที่ผลผลิตจะเสียหายมิได้ตลอด อย่างช่วงเก็บเกี่ยวถ้าเกิดฝนตกมากผลผลิตจะเสียหายทันที เพราะจะมีความชื้นมากและขึ้นรา หรือแม้กระทั่งเมล็ดงอกหน่อออกมาที่ส่งขายไม่ได้แล้ว ความเสี่ยงกับการปลูกข้าวโพดมีมากตั้งแต่ผลผลิตราคาถูกแทบจะไม่คุ้มทุนในการปลูกข้าวโพด ปัจจุบันชาวกะเหรี่ยงแก่นมะกรูดเลิกปลูกข้าวโพดแล้วและได้หันมาปลูกมันสำปะหลังแทน ปัจจัยเสี่ยงของมันสำปะหลังมีน้อยกว่าข้าวโพดมาก การดูแลก็ไม่มากเท่าไร

รายได้ดีกว่าข้าวโพด ข้อเสียของการปลูกมันคือ ทำให้ดินเสียความอุดมสมบูรณ์ ถ้าปลูกไปนาน ๆ ผลผลิตจะได้น้อยเพราะต้องบำรุงดินโดยอาศัยปุ๋ย ซึ่งทำให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายมากไม่คุ้มทุน แต่ปัจจุบันดินยังมีความสมบูรณ์อยู่ ผลผลิตยังพอจะได้กำไรจากการปลูกอยู่คิดว่าอีกสักปีสองปีคงจะได้ผลผลิตน้อยลง และพืชเสริมที่สร้างรายได้ให้ชาวกะเหรี่ยงแบบเป็นกอบเป็นกำคือ พักทอง พักทองเป็นพืชที่ปลูกเสริมแต่บางครั้งได้ผลผลิตมากและราคาดี อย่างเช่น ปลูก 1 กระป๋องนม ถ้าอากาศดี ๆ ไม้เลื้อยได้ผลผลิตมากจะได้เงินไม่ต่ำกว่า 4-5 หมื่นบาท ปลูก 3 กระป๋อง ได้เป็นแสนบาทในบางครั้ง ซึ่งง่ายกว่าปลูกข้าวโพดและมันสำปะหลัง ซึ่งการลงทุนปลูกพักทองลงทุนบางครั้งไม่เกิน 1 พันบาท และแทบจะไม่ต้องดูแลอะไรเลย

พืชเศรษฐกิจปัจจุบันอีกประการหนึ่งคือ มะละกอพันธุ์ฮอลแลนด์ ได้ราคาดีกำเงินให้กับแก่นมะกรูดปีหนึ่ง ๆ หลายล้านบาท การปลูกมะละกอต้องดูแลและลงทุนมากพอสมควร แต่มะละกอพวกนี้จะเป็นโรคได้ง่ายต้องคอยดูแลตลอดปล่อยไม่ได้เลย ถ้าเป็นโรคแล้วต้องตัดทิ้งทั้งต้น ต้องอาศัยทักษะมากในการปลูกมะละกอ ถ้าไม่มีปัญหาโรคผลผลิตจะดีออกลูกดกมากปลูกครั้งหนึ่งอาศัยเก็บลูกได้ประมาณ 2 ปี มะละกอแก่นมะกรูดหวาน อร่อย เนื้อแน่น เป็นที่ต้องการของตลาด ทำให้ชาวบ้านแก่นมะกรูดมีรายได้จากมะละกอเป็นกอบเป็นกำทีเดียว ผลผลิตทางการเกษตรกรรมของแก่นมะกรูดเป็นปัจจัยหลักที่ทำให้ชาวบ้านพออยู่ได้ในระดับหนึ่ง

และปัจจัยที่เป็นที่หนักอกหนักใจกะเหรี่ยงแก่นมะกรูดคือ ปัจจัยการเป็นหนี้ ปี พ.ศ. 2555 ชาวกะเหรี่ยงแก่นมะกรูดได้ซื้อรถไถนาคูโบต้าเป็นจำนวนมาก เท่าที่สอบถามกำนันท่านบอกว่า ชาวบ้านตำบลแก่นมะกรูดซื้อรถไถนาคูโบต้าเกือบ 100 คัน คันละเกือบ 6 แสนบาท ตัวผู้วิจัยเองฟังแล้วตกใจ คันละ 6 แสน 100 คัน รวมแล้วเป็นเงิน 60 ล้านบาท เป็นเงินก้อนโตทีเดียว ปกติถ้าอาศัยปลูกพืชหมุนเวียนดี ๆ เช่น พักทอง มะละกอ อะไรต่าง ๆ แค่นี้ชาวบ้านก็อยู่ได้ แต่ถ้าเป็นหนี้ขนาดนี้ทำให้ชาวบ้านต้องทำงานหนักมากขึ้น และไม่รู้จะพอกันหรือเปล่า เพราะต้องรับภาระในการผ่อนรถแต่ละปีเป็นแสนบาท นายจื่อ เบ็ง ผู้ใหญ่บ้านหมู่สองได้ให้สัมภาษณ์ว่า “เหนื่อยมากและร่างกายไม่แข็งแรง จากการใช้สารเคมี ถ้าไม่ใช้สารเคมีทำให้การเกษตรไม่ดี มีการซื้อรถ สร้างบ้านสมัยใหม่ ต้องคืนรอนอย่างมาก เหนื่อยมากขึ้น คิดว่าการใช้ชีวิตแบบดั้งเดิมดีกว่าไม่ต้องคืนรอนมากและสงบสุขกว่า” กะเหรี่ยงแก่นมะกรูดซื้อรถจะผ่อนเป็นปีปีละครั้ง แต่สรุปแล้วก็พอ ๆ กับเป็นเดือนคือ เดือนละเป็นหมื่นบาท ตรงนี้รายได้ของกะเหรี่ยงแต่ละวันแทบไม่มีรายได้อะไรเลย เพราะต้องอาศัยผลผลิตปีละครั้งจากการปลูกพืชหลัก เช่น ข้าวโพดและมันสำปะหลัง ปีหนึ่ง ๆ ก็พอได้หลายอยู่พอจะยังชีพให้ผ่านไปปีหนึ่ง แต่พอมาเป็นหนี้คือ อย่างน้อยต้องผ่อนรถไถ ปีละ 1 แสนบาทเป็นอย่างน้อยก็แทบจะไม่มีเงินเหลือเพื่อใช้ในต่อไป ตรงนี้ลำบากที่สุด เพราะรถไถแท้ ๆ นายอ้วน คลองวะ กำนันตำบลแก่นมะกรูดคนปัจจุบัน ได้ให้สัมภาษณ์ว่า “การใช้เครื่องทุ่นแรง

การเกษตรไม่ว่าจะเป็นรถไฟ รถกระบะ ยาน้ำหญ้า ทำให้เป็นหนี้ ต้องขยันมากขึ้น ไม่มีเวลาพักผ่อน เหนื่อยมากถ้าไม่ใช้ก็ไม่ทันกินต้องทนเหนื่อย” ตัวผู้วิจัยพยายามบอกอย่าไปซื้อเพราะมันไม่คุ้ม การรถไฟเราจ้างเขาก็ได้ไม่จำเป็นต้องไปซื้อเอง และหนี้มีใช้หนี้ผ่อนรถอย่างเดียว ปัจจุบันเป็นหนี้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร หนี้เงินกองทุนหมู่บ้าน หนี้ผ่อนรถกระบะ ฯลฯ ยิ่งลำบากหนักเข้าไปอีกจนหายใจแทบไม่ออกกันเลย ทำงานกันไม่ต้องหยุด คายเมื่อไหร่จึงหยุดเหลือหนี้ไว้ให้เป็นสมบัติของลูกหลานต่อไป

2.3 ด้านการเมือง การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมทางการเมืองของตำบลแก่นมะกรูด อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี ภาครัฐเป็นกลไกที่สำคัญที่ทำให้วัฒนธรรมทางการเมืองของชาวไทยเชื้อชาติกะเหรี่ยงเปลี่ยน ปัจจุบันอีกประการหนึ่งคือ การศึกษาของกะเหรี่ยงรุ่นใหม่และระบบเศรษฐกิจที่เป็นปัจจัยที่ผลักดันให้กะเหรี่ยงต้องปรับตัวให้เข้ากับการเมืองและเศรษฐกิจทุนนิยม ซึ่งมีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ กะเหรี่ยงต้องขยันทำงานหนักและต้องทนต่อเหตุการณ์และปรับตัว การเปลี่ยนแปลงในทุกอย่างเป็นธรรมชาติอย่างหนึ่ง เพราะไม่มีอะไรที่จะหยุดอยู่กับที่ต้องเปลี่ยนแปลงไปตามเหตุตามปัจจัยอยู่เสมอ เป็นสังขารที่พระพุทธเจ้าได้แสดงไว้ 2500 ปี มาแล้ว

ชาวไทยเชื้อชาติกะเหรี่ยง ตำบลแก่นมะกรูด เมื่ออดีตไม่รู้เรื่องการเมืองและเศรษฐกิจ รู้อย่างเดียวคือ การทำมาหากินเพื่อความอยู่รอดไปวันหนึ่ง ๆ เท่านั้น และไม่ต้องทำงานหนักเหมือนปัจจุบัน อาศัยการใช้ชีวิตแบบเรียบง่ายพอเพียงไม่แข่งขันอะไร ความเป็นอยู่ของกะเหรี่ยงแก่นมะกรูดเมื่ออดีตสบายกว่าปัจจุบัน ปัจจุบันกะเหรี่ยงแก่นมะกรูดรู้การเมืองรู้เศรษฐกิจ แต่กลับเหนื่อยและทำงานหนักขึ้นแถมเป็นหนี้ล้นตัว มีทราบดีว่ากระบวนการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมทางการเมืองและระบบเศรษฐกิจสมัยใหม่ทุนนิยมจะเหมาะสมกับกะเหรี่ยงแก่นมะกรูดหรือไม่ หรือว่าวัฒนธรรมทางการเมืองและเศรษฐกิจกลายเป็นเรื่องผลประโยชน์ต่อระบบราชการและระบบเศรษฐกิจของกลุ่มนายทุน กะเหรี่ยงแก่นมะกรูดในปัจจุบันถึงแม้จะพอรู้การเมืองและเศรษฐกิจ แต่ก็ยังไม่ทันต่อเล่ห์เหลี่ยมเหล่าหน่วยงานของราชการ นักการเมือง และกลุ่มนายทุน ส่วนนี้เป็นส่วนที่ตัวผู้วิจัยเป็นห่วงอนาคตของกะเหรี่ยงแก่นมะกรูดว่าจะตกเป็นเครื่องมือของกลุ่มที่คอยหาผลประโยชน์จากชาวกะเหรี่ยง เช่น การให้การสนับสนุนเครื่องทุนแรงต่าง ๆ เช่น รถไฟ รถกระบะ รถสก๊อต รถสิบล้อ ผู้ที่ให้การสนับสนุนคือนายทุน นายทุนเหล่านี้คือนักการเมืองระดับท้องถิ่นและระดับชาติ พยายามป้อนทุกสิ่งทุกอย่างให้ชาวบ้านเพื่อผลประโยชน์ของตัวเองหรือกลุ่มของตัวเองแทบจะทุกด้าน ทั้งทางด้านการเมืองเพื่อประโยชน์ในการเลือกตั้งในครั้งต่อไป หรือประโยชน์ทางเศรษฐกิจ กลุ่มนายทุนหรือนักการเมือง ได้ผลประโยชน์จากกลุ่มกะเหรี่ยงแก่นมะกรูดเป็นจำนวนเงินแต่ละปีมีใช้น้อย กะเหรี่ยงแก่นมะกรูดเป็นหนี้ล้นตัวในปัจจุบัน เป็นหนี้เครื่องทุนแรงสมัยใหม่ เพราะไม่ทันเล่ห์เหลี่ยมทางเศรษฐกิจทุนนิยม และระบบการเมืองที่เอื้อประโยชน์

ต่อกลุ่มการเมือง การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมทางการเมืองของกะเหรี่ยงแก่งมะกรูด ต้องเปลี่ยนแบบ
รู้เท่าทันต่อการเมือง และ เข้าใจการเมืองแลไหวพริบของนักการเมืองที่จะไม่ตกเป็นเครื่องมือใน
การหาผลประโยชน์ของระบบการเมืองและนักการเมืองที่ใช้ระบบเศรษฐกิจเป็นเครื่องมือหา
ผลประโยชน์

3. ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมทางการเมืองของชาวไทยเชื้อชาติกะเหรี่ยง
ตำบลแก่งมะกรูด อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ผู้วิจัยพบว่า ทางรัฐหรือส่วนราชการควรจะมีนโยบายในการอบรมและให้ความรู้
ทางด้านการเมืองการปกครอง ทั้งระดับท้องถิ่นและระดับประเทศกับชาวบ้านตำบลแก่งมะกรูด
โดยเฉพาะกับเยาวชนอย่างต่อเนื่อง อย่างน้อย ๆ ส่วนราชการ เช่น กระทรวงมหาดไทยควรมาให้
ความรู้ด้านการเมืองในระดับพื้นฐานเดือนหนึ่งสักครั้ง น่าจะเกิดประโยชน์ และทำให้ชาวบ้านหรือ
กลุ่มเยาวชนเกิดความตื่นตัวและซึมซับเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง ซึ่งทำให้เกิดประโยชน์ต่อ
ภาครัฐ ปัจจุบันตัวผู้วิจัยไม่เคยเห็นหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องกับการเมืองเข้ามาดูแลในเรื่องนี้ จึงได้
ขอเสนอแนะเชิงนโยบายให้ภาครัฐ ส่วนราชการ เข้ามาอบรมให้ความรู้ในด้านการเมืองการ
ปกครอง มิใช่ช่วงมีการเลือกตั้งครั้งหนึ่งจะเข้ามาให้ความรู้ด้านการเมืองสักครั้งหนึ่ง

3.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

ผู้วิจัยพบว่าระบบราชการของรัฐทุกส่วนของภาครัฐควรจะสนใจในการแนะนำ
ความรู้ทางการเมืองมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ความรู้ด้านการเมืองส่วนใหญ่หน่วยราชการของ
กระทรวงมหาดไทยเข้ามาแนะนำเรื่องการเมือง และเป็นช่วงของการเลือกตั้งใหญ่และหลาย ๆ ปี จึง
จะมีสักครั้งหนึ่ง แต่ความรู้ด้านการเมืองของชาวบ้านแก่งมะกรูดคือ นักการเมือง เพราะส่วนใหญ่
จะมีความคุ้นเคยกับชาวบ้านและผู้นำชุมชนเป็นอย่างดี แต่นักการเมืองไม่มีใครจะนำความรู้ด้าน
การเมืองในแง่มุมมองต่าง ๆ ที่ชาวบ้านไม่รู้ เช่น การทำหน้าที่ของ ส.ส. ในสภา มีหน้าที่หลัก ๆ ที่
จะต้องทำมีอะไรบ้าง เช่น ช่วงเปิดปิดสภามีระยะเวลาานเท่าไร หน้าที่สำคัญของสภามีอะไรบ้าง
ประธานสภามีหน้าที่ทำอะไร สภามีกี่สภา เป็นต้น ตรงนี้ชาวบ้านแก่งมะกรูดไม่ทราบหรือส่วนนี้
ผู้วิจัยอยากให้มีการส่งเสริมความรู้ทางการเมืองกับชาวบ้านให้มากกว่าที่เป็นอยู่

ผู้วิจัยอยู่ตำบลแก่นมะกรูดมาเกือบ 15 ปี ยังไม่เคยเห็นส่วนราชการของรัฐมาให้ความรู้ด้านการเมือง แต่ที่เห็นอยู่ตลอดทุกครั้งที่มีการเลือกตั้งคือ การซื้อเสียงจากกลุ่มนักการเมือง มีทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง

ตัวผู้วิจัยมีความคิดอยากให้มีการซื้อเสียงโดยเสรี ใครอยากจะทำก็ซื้อเอาจะได้อะไรหมดตัวกันไปเลย แต่ระบบการควบคุมเมื่อไปเป็น ส.ส. แล้ว ต้องมีตัวบทควบคุมอย่างดี อย่างเช่น ผู้ที่ซื้อเสียงจะเป็นรัฐมนตรีไม่ได้แน่ชัดขนาด อย่างนี้ เป็นต้น ข้อเสนอแนะที่เป็นรูปธรรมในทางปฏิบัติ ได้แก่

3.2.1 การเสริมสร้าง “เวทีการเรียนรู้ชุมชนแก่นมะกรูด” อาจจะทำให้มีกลุ่มองค์กรของรัฐหรือเอกชน หรือหน่วยงานการปกครองส่วนท้องถิ่น หรือแม้กระทั่งสถาบันการศึกษามหาวิทยาลัย มาร่วมมือกันให้ความรู้เปิดเวทีพูดคุยอภิปรายเรื่องของการเมืองในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับท้องถิ่นถึงระดับชาติ หรือแม้กระทั่งมาให้ความรู้ในการทุจริตในการเลือกตั้งในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้ชาวบ้านรู้เท่าทันต่อเล่ห์เหลี่ยมนักการเมืองในการแสวงหาผลประโยชน์ทางการเมืองที่จะสร้างความเสียหายต่อส่วนรวมทั้งประเทศ

3.2.2 การสร้าง “กลุ่มเยาวชนประชาธิปไตย” เช่นการทำกิจกรรมทางการเมืองของเยาวชนแก่นมะกรูดปลูกจิตสำนึกให้เป็นคนดี มีความซื่อตรงและการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ถูกต้อง รู้สิทธิหน้าที่ของตนเองที่ต้องตามรัฐธรรมนูญการปกครองของรัฐ และเป็นคนรู้จักเสียสละเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมและสังคม

3.3 ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

ควรมีการศึกษาการวิจัยเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมทางการเมืองของชาวไทยเชื้อชาติกะเหรี่ยง ตำบลแก่นมะกรูด อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี ซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยมีความแตกต่างกับชนกลุ่มใหญ่ของประเทศที่อยู่ในเขตชนบทห่างไกล ว่ามีระดับการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมทางการเมืองมีความแตกต่างกันอย่างไรบ้าง